

Osztályozóvizsga követelményei magyar nyelv és irodalom tantárgyból

a 7-12. évfolyam számára

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll, és mindkét összetevő felöleli az adott évfolyam teljes (fél)évi anyagát. A tartalom igazodik a NAT és a helyi tanterv követelményrendszeréhez, és az alaptartalmakban nem tesz különbséget a tagozatos és a nem tagozatos képzésben részesülők között. A tagozatos 6 évfolyamos képzésben tanulók számára kötelező plusz tartalmakat aláhúzással kiemelve jeleztük. Ami nincs aláhúzva, az tehát minden képzésformában kötelező a vizsgán.

Az írásbeli vizsgán rövid válaszokat igénylő, főleg irodalmi ismereteket számon kérő feladatlapot kap a vizsgázó (időkerete: 60 perc). Segédanyagokat nem használhat. Az egy-két nyelvi feladat megoldása a feladatlap összpontszámába nem számít bele, eredménye a nyelvi szóbeli felelettel együtt alapja a nyelvi érdemjegy megállapításának.

Az írásbeli feladatlap százalékaiknak osztályzatra váltása:

0-50 = elégtelen

51-62: elégséges

63-74: közepes

75-87: jó

88-100: jeles

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a táblázatokban vastaggal jelölt témakörök közül húz egyet magyar nyelvből és egyet irodalomból. Az irodalmi tétel hosszabb, összefüggő kifejtést igényel, a nyelvi felelet feladatközpontú. A szóbelin szöveggyűjtemény használható. Mindkét feleletre érdemjegyet kap a vizsgázó. A végső érdemjegy az írásbeli és a szóbeli vizsgán nyújtott teljesítmény összesítése.

7. évfolyam

Magyar nyelv

Mondattan
A mondatok csoportosítása (a beszélő szándéka, állító és tagadó mondatok, szerkezet)
Az állítmány
Az alany
A tárgy
Határozók I. (hely-, idő-, állapot- és módhatározó)
Határozók II. (eszköz-, társ-, részes-, ok-, cél- és állandó határozó)
A jelzők (minőség-, mennyiség-, birtokos jelző)
A mellérendelő szó szerkezet

Az egyszerű mondat szerkezete (tő- és bővített mondat, hiányos és teljes, tagolt és tagolatlan mondat)
Helyesírás
Az egyszerű mondat helyesírása Az alárendelő és a mellérendelő összetett szavak helyesírása
Szóalkotási módok
Szóképzés Az alárendelő szóösszetételek A mellérendelő szóösszetételek A ritkább szóalkotási módok (mozaikszók, ikerszók, szórövidülések)
Kommunikáció
Kommunikáció szóban és írásban
Az alkalmi beszéd: <u>ünnepi beszéd, köszöntés</u>
A hozzászólás és a felszólalás
A kiselőadás

Magyar irodalom

A reformkor irodalma
A korszak jellemzői Kölcsey Ferenc élete és költői pályája Művek: <i>Himnusz, Huszt, Emléklapra, Parainesis</i> (szöveggyűjteményi részletek) Vörösmarty Mihály élete és költői pályája Művek: <i>Szózat, Szabad sajtó</i> Petőfi Sándor élete és költői pályája. Művek: <i>Nemzeti dal</i> Arany János élete és költői pályája. Művek: <i>Szondi két apródja</i> Memoriter: Kölcsey Ferenc: <i>Himnusz, Huszt, Emléklapra</i> Vörösmarty Mihály: <i>Szózat</i> Petőfi Sándor: <i>Nemzeti dal</i>
Versek
Csokonai Vitéz Mihály: <i>A Reményhez</i> Berzsenyi Dániel: <i>Búcsúzás a Kemenes-Aljától</i> Burns: <i>Falusi randevú</i> Goethe: <i>Vándor éji dala</i> Karinthy Frigyes: <i>Így írtok ti</i> (egy-két részlet) Arany János: <i>A fülemüle</i> Petőfi Sándor: <i>Szeptember végén, A XIX. század költői, Levél Várady Antalhoz</i> Memoriter: Csokonai Vitéz Mihály: <i>A Reményhez</i> , Petőfi Sándor: <i>Szeptember végén, A XIX. század költői</i>
Jókai Mór A kőszívű ember fiai
Jókai Mór pályaképe. A regény műfaja, címe, felépítése. A regény szereplői és jellemzésük. A mellékszálak, epizódok és motívumok szerepe. A romantikus regény jellemzői. KÖTELEZŐ OLVASMÁNY
Novellák, anekdoták
Jókai Mór: <i>A nagyenyedi két fűzfa</i> Mikszáth Kálmán: <i>A néhai bárány</i>

Mikszáth Kálmán: <i>Szent Péter esernyője</i>
Mikszáth Kálmán pályakép. Mikszáth írói stílusa. A regény keletkezése. A regény szerkezete. Az anekdoták szerepe. A regényidő és a helyszínek. Szereplők, jellemzés. Elbeszélésmód a regényben. KÖTELEZŐ OLVASMÁNY
Regényrészletek (szemelvények)
<u>Jules Verne: Kétévi vakáció</u> <u>Rideg Sándor: Indul a bakterház</u> <u>Gasperini: Mi és ők</u> <u>S. Townsend: A 13 és 3/4 éves Adrian Mole titkos naplója</u>
Molière: A fősvény
A dráma műneme. Molière színháza. A vígjáték. A helyzet- és jellemkomikum. A szereplők közötti viszonyok. KÖTELEZŐ OLVASMÁNY

8. évfolyam

Magyar nyelv

Mondattan
A mellérendelő összetett mondat fajtái Az alárendelő összetett mondat fajtái <u>A sajátos jelentésű mellékmondatok</u> <u>A többszörösen összetett mondatok</u>
Helyesírás
Az összetett mondatok helyesírása
Szövegalkotás
Az ismertetés és a könyvajánlás, <u>a kritika</u>
Tömegkommunikáció
A tömegkommunikáció szerepe, feladatai <u>A tömegkommunikáció tájékoztató műfajai</u> <u>A tömegkommunikáció véleményközlő műfajai</u> <u>Reklám, hirdetés, apróhirdetés</u>
A magyar nyelv élete
<u>A nyelvek osztályozása nyelvtípus szerint</u> A magyar nyelv eredete, rokonsága A magyar nyelv történetének néhány fontos állomása A nyelvváltozatok: a köznyelv és a csoportnyelvek A nyelvváltozatok: a nyelvjárások

Magyar irodalom

A Nyugat első nemzedéke
Irodalmi és kulturális élet a Nyugat első korszakában Ady Endre élete és költői pályája Művek: <i>Párisban járt az Ősz</i> , <i>Szeretném, ha szeretnének</i> , <i>A magyar Ugaron</i> , <i>A föl-földobott kő</i> , <i>Lédával a bálban</i> Móricz Zsigmond: <i>A hét krajcár</i> KÖTELEZŐ OLVASMÁNY Juhász Gyula: <i>Tiszai csönd</i> , <i>Milyen volt...</i>

Babits Mihály élete és költői pályája. Művek: <i>Messze... messze...</i>, <i>Új leoninusok</i> Kosztolányi Dezső élete és pályája. Művek: <i>Akarsz-e játszani? A kulcs</i> (novella) KÖTELEZŐ OLVASMÁNY Tóth Árpád: <i>Körúti hajnal</i> Karinthy Frigyes: <i>Röhög az egész osztály</i> KÖTELEZŐ OLVASMÁNY Memoriter: Ady Endre: <i>Párisban járt az Ősz</i>, A föl-földobott kő, Juhász Gyula: <i>Tiszai csönd</i>
Tamási Áron: Ábel a rengetegben
Tamási Áron pályaképe. Az Ábel-trilógia. A regény szerkezete, stílusa. KÖTELEZŐ OLVASMÁNY
Versek
József Attila élete és költői pályája. Művek: <i>Tiszta szívvel</i>, <i>Ringató</i>, <i>Levegőt!</i>, <i>Születésnapomra</i> Radnóti Miklós élete és költői pályája. Művek: <i>Tétova óda</i>, <i>Nem tudhatom</i>, <i>Hetedik ecloga</i>, <i>Erőltetett menet</i>, <i>Razglednicák</i> Pilinszky János: <i>Francia fogoly</i> Illyés Gyula: <i>Egy mondat a zsarnokságról</i> Nemes Nagy Ágnes: <i>Fák</i> Nagy László: <i>Tűz</i> Memoriter: József Attila: <i>Tiszta szívvel</i>, <i>Születésnapomra</i>; Radnóti Miklós: <i>Nem tudhatom</i>
Kisepikai alkotások
Agatha Christie: <i>Gyilkosság a vadászlakban</i> Márai Sándor: <i>Füves könyv</i> (egy-két részlet) Örkény István: <i>In memoriam dr. K. H. G.</i> Sütő András: <i>Egy csupor zsír</i> KÖTELEZŐ OLVASMÁNY
Regények–regényrészletek
Rejtő Jenő: <i>A tizennégy karátos autó</i> Orwell: <i>Állatfarm</i> Szabó Magda: <i>Abigél</i> (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY)
Shakespeare: Rómeó és Júlia
Az Erzsébet-kori angol színjátszás. A tragédia műfaja. A mű szerkezete. A szerelem értelmezése a műben. Fontosabb szereplők. KÖTELEZŐ OLVASMÁNY

9. évfolyam

Magyar nyelv

Kommunikáció, tömegkommunikáció
Kommunikációs tényezők és funkciók. A személyes, csoportos és nyilvános kommunikáció. A tömegkommunikáció (médiák, sajtóműfajok). A nonverbális kommunikáció (mimika, gesztus, testbeszéd, térközsabályozás).
Nyelvi szintek, a nyelv grammatikai jellemzői
Hangtani ismeretek: a magyar hangállomány ismerete, magánhangzók és mássalhangzók rendszere, a hangok alapvető képzési, ejtési jellemzői. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.

A magyar hangrendszer nyelvjárási eltéréseinek megfigyelése, valamint egy tanult idegen nyelvi hangrendszerrel történő összehasonlítás.
 Alaktani sajátosságok: a szótő, a szóelemek szerepe és funkciója, kapcsolódási szabályaik.
 A szavak szófaji rendszerbe sorolásának kritériumai, hagyományai, egy lehetséges szófaji rendszer megismerése.
 A szó szerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik, a vonzatok.
 A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében.
 A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai, az egyszerű és összetett mondatok típusainak felismerése, elemzése, a helyes mondat szerkesztés a gyakorlatban.

Helyesírási ismeretek

A helyesírás alapelvei, megismert főbb szabályszerűségei.
 A szöveg központozásának szabályai, használata, az írásjelek funkciója.
 Az egybe- és különírás szabályai, a gyakoribb tulajdonnevek írására.

Irodalom

Világirodalom – görög mitológia, antik görög epika és líra

Mitológiai történetek és hősök különféle feldolgozásokban; történettípusok.
 Homérosz: *Iliász*, *Odüsszeia* (részletek alapján a két mű mondai háttere, főbb szereplői, világképe, az eposz műfaji jellemzői, az eposzi kellékek, a hexameter).
 MEMORITER: az *Odüsszeia* első 10 sora.
 Szemelvények a görög lírából: Mimnermosz, Anakreón, Szapphó, Alkaios, Szimónidész; az epigramma, az elégia, a himnusz, a dal, a fabula műfaji jellemzői és a disztichon.
 Aiszóposz fabulái.
 MEMORITER: Szapphó: *Édesanyám, nem perdül a rokka...*

Színház- és drámatörténet – az antik színház és dráma

Az antik görög színház jellemzői.
 Drámai előadások (tragédia és komédia), versenyjátékok.
 KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: Szophoklész: *Antigoné*.

Világirodalom – antik római irodalom

Szemelvények a római lírából és epikából, Horatius és Vergilius egy műve, továbbá például Catullus, Ovidius, Phaedrus egy-egy műve.

Világirodalom – Biblia

Szemelvények az Ószövetségből: *Teremtéstörténet, Káin és Ábel; A vízözön, Babel tornya, József története, Mózes és a tízparancsolat, a 23. zsoltár, Jónás története*.

Szemelvények az Újszövetségből: pl. *A tékozló fiú, Az irgalmas samaritánus, Pál apostol „Szeretethimnusza”*; a kánon, a prófécia, az evangélium, a passió, az apokalipszis fogalma.

Világirodalom – az európai irodalom a 4–15. században (középkor)

Szemelvények a 4–14. századi európai irodalomból: Augustinus: *Vallomások* (A kerti jelenet), Assisi Ferenc: *Naphimnusz*, Jacopone da Todi: *Himnusz a fájdalmas anyáról*, részlet a *Ferenc-legendából*,

a lovagi epikából, Vogelweide: *A hársfaágak csendes árnyán...*, egy vágánsdal, Dante: *Isteni színjáték* (részletek a *Pokolból*), Villon művei: két szemelvény a *Nagy testamentumból*.
Műfajok: vallomás, legendák; hősi ének, trubadúr- és lovagi költészet, vágánsdalok.

Világirodalom – az európai irodalom a 14–16. században (reneszánsz)

Az itáliai kora reneszánsz irodalomból: Petrarca: *Daloskönyv* (egy-két szonett), Boccaccio: *Dekameron* (egy novella).

A magyar középkor és reneszánsz irodalma

Középkori írásbeliség, műfajok, nyelvemlékek: *Halotti beszéd és Könyörgés*; *Ómagyar Mária-siralom*.

MEMORITER: *Látjátuk feleim szümtükkel,
mik vogymuk: isá, por és homou
fogymuk. Mënyi milosztben
terömtevé elevé miü isëmüköt
Ádámot, és aduttá valá neki
párâadicsumot házoá. És mënd
párâadicsumben valou gyimilcsék-
tül mondá neki élnië. Hëon
tilutoá út igy fá gyimilcsétül.
Gye mondoá neki, mérët nüm
ënëik: isá, ki napon ëmdöl
az gyimilcsétül, hálálnek
háláláál holsz. (Halotti beszéd)*

Világ világa,

virágnak virága,

keserüen kinzatul,

vos szegekkel veretül! (Ómagyar Mária-siralom)

Janus Pannonius lírája, jellemző témái (pl. öntudat, békevágy, betegség).

Epigrammák és elégiák: *Egy dunántúli mandulafáról*, *Búcsú Váradtól*, *Saját lelkéhez*.

MEMORITER: *Pannónia dicsérete*.

Balassi Bálint életének fontos állomásai.

Az életmű néhány tematikus (szerelmi, vitézi, istenes) és formai jellemzője.

Versek: egy *Júlia-vers*, egy *Célia-vers*, egy búcsúvers (*Búcsúja hazájától*), istenes vers: *Adj már csendességet*, *Bocsásd meg Úr Isten*), *Egy katonaének* (kompozíció, értékrend).

Megformáltság, szerkezet a Balassi-versekben: (pl. aranymetszés, hárompillérű versszerkezet).

MEMORITER: az *Egy katonaének* 1., 5. versszaka., a *Bocsásd meg Úr Isten* első verszaka, az *Adj már csendességet* (teljes vers).

Színház- és drámatörténet – középkori hagyományok, Shakespeare és a reneszánsz

Commedia dell'arte (rögtönzés, állandó típusok), mirákulum, misztériumjáték, moralitás, passió, színpadformák (szimultán színpad, kocsiszínpad, processziós színpad).

Az angol reneszánsz színpad és színjátszás

Shakespeare pályája és fontosabb művei.

KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: *Hamlet*

10. évfolyam

Magyar nyelv

Szövegtani ismeretek

Szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet.

Szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz.

Szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím).

Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv).

Nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés).

Intertextualitás.

Szövegtípus (monologikus, dialogikus, beszélt, írott, elektronikus; spontán, tervezett).

Szövegműfaj (elbeszélő, leíró, érvelő).

Nyelvhasználati szinterek szerinti szövegtípus (mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, sajtó és média, szépirodalmi).

Szövegfonetika (hangsúly, hanglejtés, hangerő, szünet, beszédtempó).

Stilisztikai alapismeretek

A stílus és az állandósult és az alkalmi stílusérték.

A stílusrétegek megnevezése és jellemzői: mindennapi, közéleti és hivatalos, tudományos, sajtó és média/publicisztikai, szépirodalmi).

A stílusárnyalatok, az egynyelvű szótárak stílusminősítései a közömböshöz képest (pl. fennölt/emelkedett, bizalmas/szleng, vulgáris/pejoratív).

A szóképek és az alakzatok megnevezése és példák alapján történő azonosítása.

Jelentéstan

A szavak jelentésének szerkezete (jeltest, jeltárgy, jelentés).

A hangalak és jelentés viszonya: egyjelentésű szavak, többjelentésű szavak, ellentétes jelentésű szavak, azonos alakú szavak (homonímia), rokon értelmű szavak (szinonímia), hasonló alakú, de eltérő jelentésű szavak (paronímia).

MEGJEGYZÉS: Előfordul, hogy a 10. évfolyam tantervi anyagaiból egyes egységek a tankönyvekben a 11. évfolyamon szerepelnek (pl. stilisztika, nyelvváltozatok), és viszont: a 11. évfolyam retorikai és nyelvváltozati témakörei a 10.-es tankönyvekben szerepelnek. Ebben az esetben a felkészüléshez használt, az évfolyam számára készült tankönyv tematikája az irányadó.

Irodalom

Színház- és drámatörténet – a francia klasszicista színház

A francia színház a 17. században (színház, előadás és dramaturgia összekapcsolódása).

KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: Molière: *Tartuffe*. A komikum mibenléte és megjelenési formái. A mű elemző bemutatása.

A barokk Magyarországon

A barokk stílus jellemzői.

Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem* (a szöveggyűjteményi részletek ismerete, a barokk eposz kellékei, világképe, értékrendje)

Mikes Kelemen munkássága, egy szöveggyűjteményi részlet a *Levelestárból*.

Világirodalom – az európai irodalom a 18. században

A felvilágosodás mint eszmeáramlat, racionalizmus és az empirizmus.

A felvilágosodás irodalmának jellemző stílusirányzatai: klasszicizmus, szentimentalizmus/érzékenység, rokokó.

Művek, szemelvények az angol, francia és német irodalomból:

Defoe: *Robinson Crusoe* (szöveggyűjteményi részleteket és tankönyvi értelmezések.)

Swift: *Gulliver* (szöveggyűjteményi részleteket és tankönyvi értelmezések.)

Voltaire: *Candide* (szöveggyűjteményi részleteket és tankönyvi értelmezések.)

Rousseau értekezései (szöveggyűjteményi részleteket és tankönyvi értelmezések.)

KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: Goethe: *Faust I.* (A mű műfaja, alapproblémája és válasza a nagy létkérdésekre.)

Schiller: *Örömóda*.

Magyar irodalom a 18. században – portrék: Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel

A magyar felvilágosodás társadalmi háttere és legfőbb törekvései.

Művelődési programok. Bessenyei György értekező prózai művének részlete (pl. *Magyarság*).

Alkotói csoportok, irodalmi központok, sajátos életutak Batsányi János, Kármán József eszméi, törekvései és ez-egy művük: Batsányitól *A franciaországi változásokra*, *A látó* című vers, Kármántól *a Fanni hagyományai* szöveggyűjteménybeli részletei.

Kazinczy Ferenc irodalomszervező tevékenysége és írói munkássága; *Fogságom napója* – részletek, *Ortológus és neológus nálunk és más nemzeteknél* (a lényegi állítások), a *Tövisék és virágok* legalább egy epigrammája (MEMORITER: Jót s jól! Ebben áll a nagy titok. Ezt ha nem érted, Szánts és vess, s hagyjad másnak az áldozatot.)

Csokonai Vitéz Mihály portréja; életművének műfaji, formai és stiláris sokszínűsége *A Reményhez* (MEMORITER), *A vidám természetű poéta*, *A boldogság*, *A tihanyi Ekhóhoz*, *Az estve*, *Konstancinápoly*, a *Tartózkodó kérelem* (MEMORITER), *A Magánosság*hoz alapján.

Berzsenyi Dániel portréja; jellemző műfajok, témák, életérzések költészetében. *A közelítő tél* (MEMORITER: 1. és 4. versszak), *A magyarokhoz I.* (MEMORITER: 1. versszak, valamint:

Így minden ország támasza, talpköve

A tiszta erkölcs, mely ha megvész:

Róma ledűl, s rabigába görbed.), a *Levéltöredék barátnémhoz*, az *Osztályrészem* (MEMORITER: 1. versszak), értelmezése.

Világirodalom – az európai irodalom a 19. század első felében (romantika, romantika és realizmus)

A romantika mint korstílus jellemzői.

Új műfajok, formák (pl. történelmi regény, bűnügyi történet, drámai költemény, verses regény).

Társadalmi típusok (felesleges és karrierista hősök, hivatalnokok) megjelenése a romantikával egyidejű, realista szemléletű művekben.

Művek, szemelvények az angol/amerikai, francia, német és orosz irodalomból: Byron, Shelley, Keats egy verse a szöveggyűjteményből, *Poe*; *Victor Hugo*, E. T. A. Hoffmann, Puskin vagy mások alkotásaiból; illetve Balzac, Stendhal, Gogol (az adott évfolyamon tanított) műveiből.

KÖTELEZŐ OLVASMÁNY (az adott évfolyamon tanítottaktól függetlenül minimális követelmény): Puskin: *Anyegin*, Gogol: *A köpönyeg*.

Színház- és drámatörténet – Katona József: *Bánk bán*

KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: Katona József: *Bánk bán*.

Elvárt a mű szövegének megértése, a magán- és közéleti konfliktusok azonosítása, a dráma sok szempontú értelmezése.

Magyar irodalom a 19. század első felében – portrék: Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály

A reformkori nemzeti romantika.

A népiesség programjai.

Kölcsey Ferenc alkotói portréja; közéleti szerep, egyéni és közösségi sors. A *Hymnus* (MEMORITER) a *Vanitatum vanitas*; *Zrínyi dala*; *Zrínyi második éneke*. Értekező prózájából a *Nemzeti hagyományok* és a *Parainesis* szöveggyűjteménybeli részlete.

Vörösmarty Mihály portréja. Romantikus világlátás, tematika és képalkotás lírában és drámában a *Szózat* (MEMORITER), *Késő vágó*, *Gondolatok a könyvtárban*, *A Guttenberg-albumba*, *Az emberek*, *A merengőhöz*, *Előszó*, *A vén cigány* alapján, illetve a *Csongor és Tünde* (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY) értelmezésével (pl. alapkérdések, értékszerkezet, motívumok, műfaji sajátosságok: mesejáték/drámai költemény).

Életmű – Petőfi Sándor

Petőfi Sándor élete és költői pályája.

A népi szemléletmód hatása; romantika és népiesség.

Témák (pl. szerelem, táj, ars poetica), versciklusok; lírai műfajok és líratípusok (pl. dalok, helyzetdalok, szerepdalok, ódák, elégiák, rapszódia; tájlíra, forradalmi látomásversek).

Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás) és jellemző alkotások.

A népi szemléletmód hatása; romantika és népiesség.

Témák (pl. szerelem, táj, ars poetica), versciklusok; lírai műfajok és líratípusok (pl. dalok, helyzetdalok, ódák, elégiák, rapszódia; tájlíra, forradalmi látomásvers) és versformák változatossága.

Művek: *A borozó*, *Hortobágyi kocsmárosné*, *Befordúltam a konyhára...*, *A szerelem, a szerelem...*, *A virágnak megtiltani nem lehet...*, *Fa leszek, ha...*, *A természet vadvirága*, *Dalaim*, *Felhők-ciklus* (egy-két darab), *A puszta, télen*, *Egy gondolat bánt engemet*, *Sors, nyiss nekem tért...*, *A XIX. század költői* (MEMORITER), *Levél Várady Antalhoz*, *Világosságot*, *Az ítélet*, *Nemzeti dal*, *Európa csendes, újra csendes...*, *Szeptember végén* (MEMORITER), *Minek nevezzetek?*, *Európa újra csendes*.

Verses epika: *A helység kalapácsa* mint eposzparódia és *Az apostol*. (KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK)

11. évfolyam

Magyar nyelv

Retorikai ismeretek

A szónok tulajdonságai, feladatai.

A szónoki beszéd kommunikációs funkciói.

A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.

Az érv felépítése, érvtípusok, az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése.

Az érvelési hibák.

A cáfolat módszerei.

A kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése, a hatásos előadásmód eszközei.

Általános nyelvészeti ismeretek

A nyelv mint jelrendszer, a nyelv mint a gondolkodás része.

A nyelvek egyező és eltérő tulajdonságai, nyelvtipológia, főbb nyelvtípusok és jellemzőik (az anyanyelvhez és más, tanult, ismert nyelvek jellemző tulajdonságainak összehasonlító megfigyelése).

Korlátozott kódú nyelvek: gesztusnyelvek, jelnyelvek.

Pragmatikai ismeretek

A nyelv működésének, a nyelvhasználatnak a megfigyelése különböző kontextusokban, különböző cél elérésére. A befolyásolás módszerei.
A kulturált nyelvi magatartás: a magyar nyelv leggyakoribb udvariassági formái használati körének, nyelvi formáinak megfigyelése.

Nyelv és társadalom

A nyelvhasználat társadalmi jelenségként való szemlélete.
A vitakészség, a meggyőző érvelés képessége: ismeret és véleményalkotás a nyelvtervezés néhány alapvető kérdéséről (nyelvvédelem és nyelvművelés).
Fejlődési irányok, változások a mai magyar nyelvben. Nyelvünk helyzete a határon túl. Hazánkban élő nemzetiségek nyelvhasználata. A nyelvi tervezés elvei és feladatai.
A nyelvművelés fogalma, kérdései, feladata, szinterei; a nyelvi norma.
A nyelvváltozatok rendszere, vízszintes és függőleges tagolódásuk.
A köznyelv jellemzői, használati területe.
A nyelv társadalmi tagolódása szerinti csoportnyelvek, azok jellemző használati köre, szóincse.
A szleng és az argó fogalma, kialakulásuk, jellemző előfordulásuk, funkciójuk.
A nyelv területi tagolódása: leggyakoribb nyelvjárásaink jellemzői, területi megjelenésük, a regionális köznyelv jellemzői.
A határon túli magyar nyelvhasználat főbb adatai, tendenciái, a kétnyelvűség, kettősnyelvűség, kevert nyelvűség kérdései.

MEGJEGYZÉS: Előfordul, hogy a 10. évfolyam tantervi anyagaiból egyes egységek a tankönyvekben a 11. évfolyamon szerepelnek (pl. stilisztika, nyelvváltozatok), és viszont: a 11. évfolyam retorikai és nyelvváltozati témakörei a 10.-es tankönyvekben szerepelnek. Ebben az esetben a felkészüléshez használt, az évfolyam számára készült tankönyv tematikája az irányadó.

Magyar irodalom

Életmű – Arany János

Arany János életének legfontosabb állomásai.
Pályájának legfontosabb szakaszai, életérzések, költői magatartások, jellemző műnemek, műfajok. Jellemző lírai tematika, ars poeticák, hangnemek, műfajok (pl. elégiko-óda, elégia) és szerkesztésmód, verstípusok (pl. idő- és értékszembesítés, létösszegzés) a nagykőrösi és a kései (Őszikék-korszak) költészetben: *A rab gólya, Letészem a lantot, Kertben, Ősszel, Magányban, Epilogus, A tölgyek alatt, Mindvégig*.
A ballada műfaji sajátosságai; tematikus és szerkesztésmódbeli különbségek a két balladakorszak alkotásaiban. A népi babonák, hiedelmek megjelenése a balladákban, a lélektani ballada színre lépése.
Az 50-es évek nagykőrösi balladáinak közül: *Szondi két apródja, Ágnes asszony*.
Az „Őszikék” balladáinak közül: *Tengeri hántás, Vörös Rébék*.
A *Toldi estéje* alapos ismerete, elemző bemutatása (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY).

MEMORITER: egy választott ballada a fentiek közül

Színház– és drámatörténet – Madách Imre: *Az ember tragédiája* (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY)

Madách élete, pályája, a mű helye Madách életében és a magyar irodalomban.
Reflexiók, Arany János szerepe.
A drámai költemény műfajának hagyománya (pl. Goethe: *Faust*), sajátosságai.
A mű szerkezete, keret- és történeti színek.
A színek felosztása, a hegeli dialektika megjelenése.

Ádám, Éva és Lucifer megtestesülései az álomszínekben. A műben megjelenő eszmék, a bukás és a felemelkedés módozatai.

Mai problémákra való érzékenység, különös tekintettel a *londoni* és a *falanszter* színekben képviselt világfelfogásra.

MEMORITER: részletek a műből (egy monológ, illetve szállóigévé lett mondatok)

Világirodalom – az európai epika és líra a romantika után (19. sz. második fele)

A realista és naturalista epika jellemzői (esztétikai elvek, tematika, látásmód, stílus- és formajegyek) a 19. század közepétől; a prózaepika újításai (nézőpontok, síkváltások, időszerkezet, polifónia; új műfaji változatok) a kis- és nagyepikában.

Impresszionizmus, szimbolizmus és a lírai műnem megújítása (pl. a személyiség, a lírai közvetlenség háttérbe szorulása, a látomás felszabadítása, objektivizálódás).

Az orosz irodalom sajátosságai, a csinovnyik-lét, a felesleges ember képe, a tolsztoji létértelmezés alapjai.

Tankönyvi szemelvények az angol/amerikai, francia, német és orosz irodalomból (Emily Brontë, Dickens, Lev Tolsztoj alkotásaiból, illetve Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Rilke, Whitman) műveiből. A választott szerzőkhöz, művekhez kapcsolódó fogalmi ismeretek.

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK: Dosztojevskij: *Bűn és bűnhődés*, Tolsztoj: *Ivan Iljics halála*, Csehov: *A csinovnyik halála*, *A 6-os számú kórterem*, Gogol: *A köpönyeg* (amennyiben nem szerepelt az előző évfolyam anyagában).

Színház- és drámatörténet – az európai dráma és színház a 19. sz. második felében

Az európai dráma és színház a 19. sz. második felében – a korszak drámairodalmának újdonságai és két drámai alkotás, két szerző dramaturgiája.

Ibsen egy analitikus drámája KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: *A vadkacsa* vagy *Nóra/Babaszoba*
Az ibseni dramaturgia sajátosságai, pl. az analitikus szerkesztésmód felújítása, középponti szimbólumok alkalmazása, reformátorok és rezonőrök, hangnemkeveredés stb.; a szerző problémafelvetése, ü. pl. házassági válság, élethazugság).

Csehov *Sirály* című drámájának elemző bemutatása.

A csehovi dramaturgia sajátosságai (pl. a drámaiság fogalmi változása; drámaiatlan/lírai dráma; főszereplő-, konfliktusok és cselekmény-nélküliség; csoportképek/cselekvésképtelenség; párhuzamos monológok/fedett dialógusok, ironikus látásmód); új műfaji változatok, új játéktípusok.

Magyar irodalom a 19. század második felében – portré: Mikszáth Kálmán

A 19. század második felének magyar irodalmából az alábbi szerzők és mű(részlet) ismerete.
Vajda János alkotói helyzete, költészetének jellemzői.

Művek: *Nádas tavon*, *Húsz év múlva*, *A vaáli erdőben*, *Az üstökös*, *Haminc év után*.

Mikszáth Kálmán alkotásainak jellemzői, témák, motívumok és műfaji változatok az életművében; írásművészetének sajátosságai, stíluszintézise. A balladai elemek, népi babonák megjelenése a novellában, Mikszáth egyéni hangjának bemutatása a két novella alapján.

A jó palócok, *Tót atyafiak* novelláinak világa.

Művek (KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK): *A bágyi csoda*, *Szegény Gélyi János lovai*, *Az a fekete folt*. Egy Mikszáth-regény elemző értelmezése, sok szempontú megközelítéssel, pl. műfaji változat; szerkezet, jellemábrázolás, elbeszéléstechnika, nézőpont, közlésformák, hangnemek; problematika (pl. megkésetttség, dzsentriábrázolás). KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: az évfolyamon tanított, annak ismerete nélkül egy a következőkből: *Beszterce ostroma*, *Új Zrínyiász*, *A fekete város*.

Magyar irodalom – a Nyugat és első nemzedéke

A *Nyugat* mint folyóirat és mozgalom; szerkesztési elvek, szerkesztők, kritikusok, nemzedékek; célkitűzések; filozófiai és stílusirányzatok hatása, megismertetése.

Juhász Gyula költészetének sajátosságai (impresszionizmus, nosztalgia, emlékezés, versek bemutatása: *Tiszai csönd* [MEMORITER!], *Milyen volt*; életképszerűség, leíró jelleg - *Tápai lagzi*).

Tóth Árpád lírájának jellemzői; tematikája, hangnemei, formái (magányélmény, elégikusság, impresszionizmus) versek bemutatása (*Esti sugárkoszorú*, *Elégia egy rekettyebokorhoz*, *Lélektől lélekig*, *Jó éjszakát!*).

Életmű – Ady Endre

Ady Endre életműve, pályájának részletes ismerete.

Kötet- és cikluskompozíció; költői szerepvállalás, az újítás szándéka.

A klasszikus modernség bemutatása, a költő szecessziós-szimbolista látásmódja; a versritmus megújítása.

Meghatározó korszakok, témák és motívumok: költői indulás, világháború, kötetek, témák, motívumok (magyarság, istenes, létharc, látomásszerű tájvers, ars poetica, szerelem, élet-halál, hajó, ugar, a Léda és Csincska iránt érzett szerelem alapján).

A költő legjellemzőbb alkotásainak ismerete és értelmezése: *Góg és Magóg fia vagyok én...*, *A magyar Ugaron*, *A magyar Messiások*, *A Tisza-parton*, *Kocsi-út az éjszakában*, *Párisban járt az Ősz*, *Harc a Nagyúrral*, *Az ősz Kaján*, *A Sion-hegy alatt*, *Hiszek hitetlenül Istenen*, *Az Úr érkezése*, *Hunn, új legenda*, *Bujdosó kuruc rigmusa*, *Sípja régi babonának*, *Az eltévedt lovas*, *Emlékezés egy nyár-éjszakára*, *Ember az embertelenségben*, *Lédával a bálban*, *Héja-nász az avaron*, *Elbocsátó, szép üzenet*, *Nézz, drágám, kincseimre*, *Őrizem a szemed*.

Utalás egy-egy téma, motívum, poétikai jellemző kortárs irodalmi megjelenítésére; az evokáció, az intertextualitás néhány példája.

MEMORITER: *Góg és Magóg fia vagyok én...*, *A magyar Messiások*, *Kocsi-út az éjszakában*, *Párisban járt az Ősz*, *Az Úr érkezése*.

Portré – Móricz Zsigmond

Móricz Zsigmond élete, pályaképe.

Móricz alkotásainak jellemzői, írásművészetének sajátosságai; naturalista és realista ábrázolásmódja.

Tárgykörök, témák (paraszti, dzsentri, szegénység) és műfaji változatok (novella, elbeszélés, regény).

Novellák (KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK): *Tragédia*, *Barbárok*.

Egy regénye (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY) sok szempontú megközelítéssel; az évfolyamon tanított mű, annak ismerete nélkül egy a következőkből: *Úri muri*, *Rokonok*, *Árvácska*.

12. évfolyam

Magyar nyelv

Nyelvtörténet

Változás és állandóság a nyelvben.

Nyelvtípusok (agglutináló, flektáló, izoláló).

A nyelvcsaládok: az indoeurópai és a finnugor nyelvcsalád nyelvei.

A magyar nyelv jellemzői.

A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bizonyítékai, története, kutatói. A nyelvrokonság bizonyítékainak tudományos eszközei.

A magyar nyelv történetének főbb korszakai, a legfontosabb nyelvemlékeink (szórványemlék, szövegemlék): *A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd, Ómagyar Mária-siralom.*

A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái. jelentésszűkülés, jelentésbővülés.

A nyelvújítás története, hatása, értékelése, ortológus-neológus vita főbb állomásai és szereplői.

A mai nyelvállapot néhány jellemzője: az internetes kor nyelvhasználatának új tendenciái.

Nyelv és társadalom

A határon túli magyar nyelvhasználat főbb adatai, tendenciái, a kétnyelvűség, kettősnyelvűség, kevert nyelvűség kérdései.

Magyar irodalom

Életmű – Babits Mihály

Babits Mihály élete és költői pályája.

Pályaszakaszok, kötetek, küzdelem a költői szerep megtalálásért: a próféta szerep elutasítása vagy vállalása.

Stílusok: impresszionizmus, szecesszió, újklasszicizmus.

Szerepe a *Nyugat* mozgalomban; irodalmi kapcsolatai; esszé- és irodalomtörténet-írói, műfordító tevékenysége.

Művek: *A lírikus epilógja, Húsvét előtt, Messze..., messze, Esti kérdés, Cigány a siralomházban, A gazda bekeríti házát, Holt próféta a hegyen, Mint különös hírmondó, Csak posta voltál, Balázsolás, Ősz és tavasz között.*

A *Jónás könyve* (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY) mint az ószövetségi példázat parafrázisa. Jónás és az Úr magatartása. Nyelvhasználati és hangnemi összetettség.

MEMORITER: *...mert vétkesek közt cinkos, aki néma. / Atyjafiáért számot ad a testvér. / A szó tiéd, a fegyver az enyém. / Te csak prédikálj, Jónás, én cselekszem...*

Életmű – Kosztolányi Dezső

Kosztolányi Dezső élete és költői-írói pályája.

Pályaszakaszok, életérzések, költői magatartásformák; világvég, művészetfelfogás (homo aestheticus). Stílusirányzatok (pl. impresszionizmus, expresszionizmus); viszonya az anyanyelvhez.

Jellemző lírai tematika; hangnemek, műfajok, versciklusok (pl. *A szegény kisgyermek panaszai, Számadás*-kötet).

Lírai művek: *A szegény kisgyermek panaszai* (két vers), *Boldog, szomorú dal, Hajnali részegség, Halotti beszéd, Számadás-ciklus, Februári óda.*

Novellák: *A kulcs, Fürdés* (KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK) és az Esti Kornél-novellák 18. fejezetéből *Az utolsó villamosút.*

Egy regénye (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY) sok szempontú megközelítéssel; az évfolyamon tanított mű, annak ismerete nélkül egy a következőkből: *Édes Anna, Pacsirta.*

Látásmódok: Karinthy Frigyes, Krúdy Gyula

Az irodalmi karikatúrák XX. századi mesterének paródiái az *Így írtok ti* szemelvényei alapján.

A Krúdy-művek atmoszférája, témáinak, alakjai (szöveggyűjteményi részletek alapján), a motívumainak megidézése filmen (Huszárik Zoltán: *Szindbád*).

Világirodalom a XX. században   A XX. század tendenciái, életérzései, élettapasztalatai, az elidegenedés, a parancsuralmi rendszerek és a totális diktatúrák megjelenítése.   Művek: Kafka: <i>Az átváltozás</i> (az egész mű vagy a szöveggyűjteményi részletek), Thomas Mann: <i>Mario és a varázsló</i> (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY), Orwell: <i>1984</i> (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY), <u>Szolzsenyicin: <i>Ivan Gyenyiszovics egy napja</i></u> (szöveggyűjteményi részletek), Bulgakov: <i>A Mester és Margarita</i> (szöveggyűjteményi részletek). Marquez: <i>Száz év magány</i> (a mű ismerete a teljes mű vagy a szöveggyűjteményi részletek alapján).   Lírai alkotások (szemelvények, részletek).   Legalább egy lírikus látásmódja egy-két művének elemző megközelítésével (pl. T. S. Eliot).
Színház- és drámatörténet – a 20. századi és a kortárs drámairodalom néhány törekvése   A 20. századi drámairodalom jellemző tendenciái.   Mű(ve)k: Brecht: <i>Kurázi mama és gyermekei</i> (szöveggyűjteményi részletek), Dürrenmatt: <i>Fizikusok</i> (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY), Dürrenmatt: <i>Az öreg hölgy látogatása</i>, Beckett: <i>Godot-ra várva</i> (a mű ismerete a teljes mű olvasmányélménye vagy a szöveggyűjteményi részletek alapján), Miller: <i>Az ügynök halála</i>
Életmű – József Attila   József Attila élete és költői pályája.   Néhány fontos kötet.   Stílusok, irányzatok: tiszta költészet, expresszionizmus, szürrealizmus, újnépíesség.   Témák, műfajok, verstípusok: dal, elégia, óda, ars poetica, tájvers, önmegszólító vers, idő- és értékszembesítő vers, létösszegző vers, gondolati költemény, istenes vers, szerelmes vers.   Komplex költői képek (síkváltások).   Művek: <i>Tiszta szívvel</i>, <i>Nem én kiáltok</i>, <i>Klárások</i>, <i>Medáliák</i>, <i>Mama</i>, <i>Anyám</i>, <i>Kései sirató</i>, <i>Ringató</i>, <i>Reménytelenül</i>, <i>Elégia</i>, <i>Téli éjszaka</i>, <i>A város peremén</i>, <i>Nem emel föl</i>, <i>Bukj föl az árból</i>, <i>Óda</i>, <i>Gyermekké tettél</i>, egy Fóra-vers, <i>Ars poetica</i>, <i>Levegőt!</i>, <i>A Dunánál</i>, <i>Thomas Mann üdvözlése</i>, <i>Kirakják a fát</i>, <i>Nagyon fáj</i>, <i>Születésnapomra</i>, <i>Tudod, hogy nincs bocsánat</i>, <i>Karóval jöttél</i>, <i>Talán eltűnök hirtelen...</i>, <i>Íme, hát megleltem hazámat...</i>   MEMORITER: <i>Születésnapomra</i>, <i>Tudod, hogy nincs bocsánat</i>
Portré – Radnóti Miklós   Radnóti Miklós portréja.   Életút és életmű egysége (haláltudat, munkaszolgálat, lágervers; idill és tragikum).   A kor jellemző témák, életérzések, egyéni sorstragédia és magatartásformák a költészetében (jóság, tiltakozás, lázadás, emlékezés, emberség, hazaszeretet, hitvesi kötődés).   Költészeti hatások: avantgárd, szabadvers, klasszicizálás.   Az ekloga mint tudatosan választott műfaj.   Művek: <i>Töredék</i>, <i>Nem tudhatom</i>, <i>Első ekloga</i>, <i>Negyedik ekloga</i>, <i>Hetedik ekloga</i>, <i>Gyökér</i>, <i>A la recherche</i>, <i>Erőltetett menet</i>, <i>Razglednicák</i>, <i>Tétova óda</i>, <i>Levél a hitveshez</i>.   MEMORITER: <i>Nem tudhatom</i>
Portrék – Szabó Lőrinc, Márai Sándor, Pilinszky János, Weöres Sándor, Ottlik Géza   Szabó Lőrinc költészetének jellemzői.   Művek: <i>Az Egy álmai</i>, <i>a Semmiért egészen</i> és versciklusainak (pl. a <i>Tücsökzene</i>) néhány darabja.

Weöres Sándor költészetének tematikus és formai változatossága (pl. a <i>Rongyszőnyeg; Magyar etüdök</i> alapján).   Pilinszky János világlátásának tükröződése költészetében; alkotásmódjának, poétikai megoldásainak, motívumainak sajátosságai.   Művek: <i>Harmadnapon</i> és még egy műve, pl. <i>Négysoros, Francia fogoly, Harbach 1944, Apokrif</i>.   Márai Sándor életműve néhány epikus, szöveggyűjteményi szemelvény alapján (pl. <i>Egy polgár vallomásai, A gyertyák csonkig égnek, Napló</i>).   Egy szabadon választott esszé-részlet a <i>Füves könyvből</i>.   Az emigráns léthelyzet hatása egy lírai alkotás tükrében: <i>Halotti beszéd vagy Mennyből az angyal</i>.   KÖTELEZŐ OLVASMÁNY: Ottlik Géza: <i>Iskola a határon</i> – sok szempontú regényértelmezés a tankönyv szempontrendszer alapján.
Látásmódok – Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László
Illyés Gyula lírájának sajátosságai az <i>Egy mondat a zsarnokságról</i> (a minimum ennek a műnek az ismerete), és más műve alapján (pl. <i>Bartók, Koszorú, Haza a magasban</i>); az irodalmi szociográfia műfaja: <i>Puszták népe</i> (minimum a szöveggyűjteményi részletek).   Németh László szellemi öröksége, a harmadik út és a minőség forradalma, illetve a „kert Magyarország” gondolata vagy a szárszói beszédek tézisei.   Művek (egy, az évfolyam anyagában ismertettek vagy elemzettek közül): <i>Galilei vagy A két Bolyai</i> (drámák), <i>Magyarság és Európa, Mádodik szárszói beszéd</i> (ezek közül egy teljes esszé vagy esszé-részlet).   Nagy László költői világa, alkotásmódja két műve alapján (pl. <i>Himnusz minden időben, Ki viszi át a szerelmet, Adjon az Isten</i>)   Örkény István groteszk látásmódja néhány egyperces novella és a <i>Tóték</i> (KÖTELEZŐ OLVASMÁNY a dráma vagy a kisregény) alapján.
Portrék, látásmódok a 20. század magyar irodalmából (választható szerzők)
Választás alapján 2 mű vagy szemelvény az alábbi szerzőktől: – szépprózai alkotásokból, Mészöly Miklós, Nyírő József (pl. <i>Úz Bence, Kopjafák</i>), Szabó Magda (pl. <i>Az ajtó, Sánta Ferenc</i> (pl. <i>Sokan voltunk</i>), Sütő András műveiből); – lírikusok munkásságából, pl. Dsida Jenő, Orbán Ottó, Sinka István, Szilágyi Domokos;
Portrék, látásmódok a kortárs irodalomból
Művek (egy szerző egy prózai vagy drámai alkotása, vagy egy lírikus több műve) az évfolyam anyagában ismertettek vagy elemzettek közül.
Regionális kultúra – Áprily Lajos, Nemes Nagy Ágnes és a Baár–Madas
Mindkét szerzőtől legalább 2 mű ismerete kötelező.   Áprily Lajos erdélyi gyökerei és a fájdalmas „hazaváltás”. A Baár-Madas Áprily igazgatósága idején.   Áprily költészetének jellegzetes motívumai és hangulatvilága néhány verse alapján (pl. <i>Ének a Kükküllőhöz, Március, Az irisórai szarvas, Tavasz a Házsongárdi temetőben, Költő, Aranykapu, A csavargó a halálra gondol</i>).   Nemes Nagy Ágnes és az Újhold nemzedéke. A babitsi objektív líra hatása. (pl. <i>Mesterségem, Között, Patak</i>).

